

Posamezna številka 1 Din, mesečno, če se sprejema list v uravi, naročnina 4 Din, na dom in po pošti dostavljen list 5 Din. - Celoletna naročnina je 50 Din, polletna 25 Din, četrletna 13 Din. Cene inseratom podogovoru

PONEDELJSKI

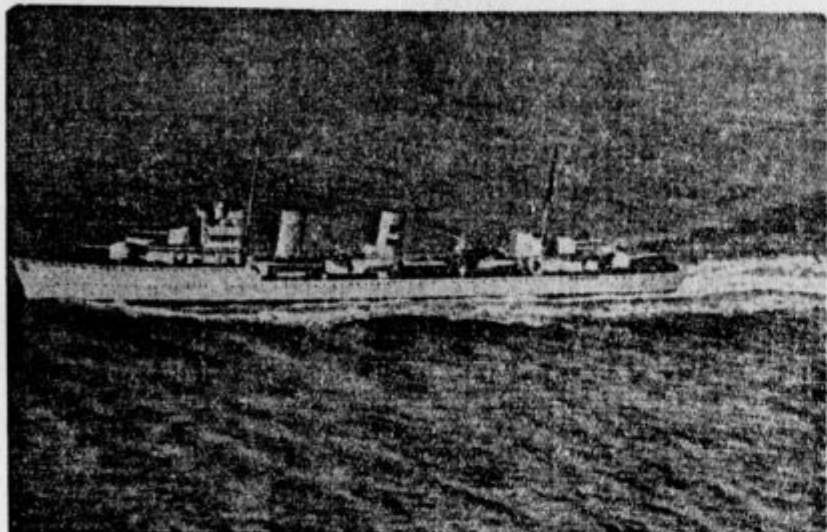
SCOUVENEC

Uredništvo: Koptarjeva ul. št. 6/III
Telefon št. 2050 in 2996. — Rokopisi se ne vračajo

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6
Poštni ček račun. Ljubljana 15.179.
Telefon št. 2549

Tujina nam ga je vrnila — mrtvega

Danes je „Dubrovnik“ odložil v Splitu na jugoslovanska tla truplo kralja-viteza Zedinitelja

„Dubrovnik“

„Dubrovnik“ je danes pripeljal nazaj v domovino mrtvega kralja. Topovi so mu zagrmeli v turbojni pozdrav, zvonovi so mu zazvonili žalostinke po vsej državi, molitve so mu šle nasproti, molitve, ki edino segajo tja, onstran smrtnih črt, kjer pokojni kralji stoji sedaj pred večnim Kraljem vseh kraljev. Jugoslovansko ljudstvo, od Vardarja do Karavank, od Jadrana do Panonije, pa stoji resno, strnjeno kot en moč, kot ena volja, kot ena ljubezen, da mu napravi špalir, kot ga ni doživel še nobeden Jugoslovčan. Svojo domovino je našel takšno, kot jo je želel, kot jo je zaželel s zadnjim utrinjkom svojega velikega srca in s zadnjim dihom svojih umirajočih ustnic: edino, složno, zbrano, močno tudi in silno v tistem hotenju, ki je bilo duhovno gibalno njegovega ustvarjalnega življenja.

Danes se je začel žalni sprevod po državi. On, ki mu je sedaj vse jasno in vse odkrito, bo zrl iz večnosti semkaj na ta pretresljivi prizor, ki ga bodo deležni njegovi smrtni ostanki. Toda njegova duša, vesela vala edinstva in sloge, ki je zajel jugoslovansko ljudstvo, si bo želela, da naj pod črtno, ki odeva njegovo domovino in srca njegovih državljanov, vstanejo trdni sklepi, ki bodo rodili stvarna dejanja v prid in blagor njegove preizkušene Jugoslavije. Kajti črni flori bodo izginili, žalne seje in žalni brzjavci bodo utihnili, a ostati mora sloge, ostati mora edinstvo, ostati mora nevklonljiva volja za dejanja, ki bodo plodila rast jugoslovanske države.

To obljubo, to prisego naj jugoslovansko ljudstvo, ki ga v vsej njegovi pestri raznolikosti vežeča ljubezen do domovine in do vladarja v krasno se ujemačo celoto, to prisego naj položi jugoslovansko ljudstvo na krsto svojega pokojnega vladarja, ker ta prisega ne bo minila. Naj jo naslednik kralja-viteza, mladi vladar Jugoslavije Nj. Vel. kralj Peter II. in njegov prvi kraljevi namestnik Nj. Vis. knez Pavle sprejmeta kot najlepši izraz sožalovanja, najlepši zato, ker se ne ustavlja ob smrti, marveč nosi v sebi tudi nevtelljivo željo po življenju.

Split se odeva v črtno

Split je spremenil svoje vsakdanje lice. Na to živahno mesto, ki je vedno polno življenja in razigranosti, je legla globoka žalost. Še so ulice in obale polne občinstva, vendar se že z obrazov in obnašanja vidi, kako globoko je ves narod zadela nesreča, o kateri kar ne morejo verjeti, da je resnična.

Mesto je odeto v črtno. Nad Marjanom plapolata dve ogromni črni zastavi, sleherni oko je odeto v črno preprogo, javna poslopja pa so odeta v črtno od vrha do tal. Trgovine so zaprte. V izlozih so povsod slike pokojnega kralja, pred katerimi gore luči.

Casopisi, domači in oni iz Zagreba in Beograda, prinašajo vedno nove vesti. Ljudje se kar pulijo za njimi. Posebno pozornost so vzbujale prve originalne fotografije vladarjevega umora in prenosa na krov „Dubrovnika“.

Ljudske množice se vedno znova obračajo k pristanišču, kjer se vrše zadnje priprave za sprejem zemeljskih ostankov velikega pokojnika. Po celi obali so postavljeni drogovi z dolgimi črnimi zastavami, ki že od daleč naznanjajo prihajajočemu potniku, da je Split prevzel častno in žalostno nalogo, da prvi sprejme svojega mrtvega kralja.

Pomol in pristan majorja Stojana kaže danes nenavadno lice. Navadno je tam središče živahnega pomorskega prometa, danes pa je čisto mirno. Le trop delavcev je na njem, ki pripravljajo počivališče mrtvemu kralju: ogromen, 7 metrov visoki katafalk, mimo katerega bodo jutri defilirali desettisoči Dalmatincev.

Danes jutraj so prispeli v Split prve enote naše vojne mornarice in se vsidrale ob pomolu majorja Stojana, odkoder se bodo podale svojemu mrtvemu gospodarju nasproti in ga bodo zopet spremljale do obale. Dvorni vlak, ki bo vozil množice od vseh strani. Dvorni vlak, ki bo vozil žalostno breme proti prestolnici, je že na poslaži. Časnikarji se zbirajo s celega sveta. Okrog 80 jih je že tukaj: Nemci, Angleži, Francozi, celo Američani, ki so prispeli s posebnimi letali.

Da bo moglo ljudstvo izkazati v čim večjem številu zadnjo čast svojemu vladarju, delata mesto in banovina velike priprave. Paroplovne družbe so dale svoje parnike ljudem brezplačno na razpolago: „Karadjordje“ n. pr. pripelje Sušacane, „Kralj Aleksander“ Dubrovničane itd. Vsi tisoči ljudstva se bodo zgodaj jutraj uredili v sprevod, ki bo po popolnoma prazni obali šel mimo katafalke na pomolu in od tam zopet v mesto.

Ob 10 bodo krsto s truplom pokojnega kralja prenesli na dvorni vlak, ki bo takoj odpeljal proti Zagrebu, spremljan od predstavnikov oblasti.

Prvo poročilo iz Splita

Split, 14. oktobra. Komaj se je začelo daniti, so strelji naznanili, da se bliža „Dubrovnik“ z mrtvim kraljem v spremstvu enot francoske in naše mornarice. Čisto mirno in tiho je ladja zavozila k pristanu majorja Stojana. Istočasno so se pojavili na pomolu zastopniki oblasti in cela vrsta

„Dubrovniku“ naproti

Med špalirjem bojnih ladij

Še ponoči je odplula iz splitskega vojnega pristanišča vsa jugoslovanska vojna mornarica, ki se je tukaj v zadnjih dneh zbrala. Odplula sta kraljeva broda „Zmaj“ in „Dalmacija“, minonosci „Galeb“, „Kobac“, „Jastrebec“ in „Soko“, štiri torpedovke, bojna čamca „Uskok“ in „Četnik“, podmornice „Osvetnik“, „Hrabri“, „Smeli“ in „Nebojša“ ter druge edinice. Te ladje so odplule naproti „Dubrovniku“ in francoski eskadrili, ki spremlja v častni straži mrtvega kralja. V spremstvu „Dubrovnika“ sta francoski križarki „Colbert“ in „Duquesne“ in rušilca „Gerchant“ in „Vautout“.

Vojne ladje so srečale „Dubrovnik“ v splitskem kanalu. Priključile so se mu in ga spremljale do pristanišča. Najprej sta plula dva borbeno čamca, za njima tri torpedovke. Levo od torpedovk je vojna ladja „Zmaj“ z dvema minonoscema, na desni od njih pa vojna ladja „Dalmacija“ tudi z dvema minonoscema. Ob obeh straneh minonoscev so bile podmornice. Nato je sledil „Dubrovnik“, njemu sta pa sledili obe francoski križarki, daleč za njima pa dva francoska rušilca.

V tem vrstnem redu so priplule ladje do splitskega pristanišča. Ob vhodu so se pa ladje postavile v veličasten špalir, skozi katerega je vojna ladja „Dubrovnik“ plula počasi. Ko je „Dubrovnik“ s truplom pokojnega kralja plul mimo posameznih ladij, so na vseh izkazali časten pozdrav. Ko je „Dubrovnik“ priplul v pristanišče, so se ostale ladje ločile; nekatere so šle za „Dubrovnikom“ v pristanišče, druge pa so ostale zunaj. Med temi so bile tudi francoske vojne ladje.

V splitskem pristanišču so sedaj britanski rušilci „Keith“, „Woodhouse“, „Boreas“ in „Buldog“. Pred pristaniščem pa so usidrane velike bojne ladje „Queen Elisabeth“, „Royal Sovereign“, „Revenge“ in še nekatere.

Pred vhomom v splitsko luko so prišle iz smeri Divulj eskadrile vodnih letal v precizno izve-

uglednih osebnosti in zastopnikov najrazličnejših korporacij. Posebno skupino so tvorili bivši ministri in poslanci. Njim na čelu je bil g. dr. Anton Korošec, bivši ministrski predsednik, ki je davi prišel s Hvara, dalje bivši ministri Grisogono, Smodlaka, Subotić, Tresić-Pavičić in drugi. Ladji nasproti so se postavili diplomatski zastopniki raznih držav: Francije, Češkoslovaške, Romunije, Spanije, Turčije, Bolivije, Argentine, Paragvaja itd. Na drugi strani so zasedli mesta zastopniki vojske in mornarice, med njimi pomočnik armijskega poveljnika iz Sarajeva general Tomić, komandant mornarice admiral Polić itd. Pred stopnice katafalke so se postavili pravoslavni svečeniki, ki so imeli opraviti žalne molitve. Na drugi strani katafalke so stali katoliški škofje Bonelačić iz Splita, Mileta iz Šibenika, Pušić s Hvara in Starčević iz Dubrovnika.

Med tem, ko je duhovščina opravljala molitve, se je začel viti mimo katafalke ogromen sprevod, v katerem je bilo dobesedno zastopano vse prebivalstvo primorske banovine. Sprevod je trajal nad tri ure. Ker ni bilo upanja, da bi korakali v vsi razvrstiti mimo katafalke, če bi korakali v osmerostopih, je vodja sprevoda končno odločil, da prebivalstvo koraka v šestnajstostopih. Tako je bilo mogoče, da so prišle na vrsto vse ogromne množice do desetih, ko je bilo treba truplo pokojnega kralja prenesti v dvorni vlak. Katafalk, ogromna stavba, visoka nad 7 metrov, so popolnoma zasuli s cvetjem in vencji. Ko je bil konec sprevoda, so zastopniki meščanstva in vojske krenili krsto in jo prenesli skozi špalir vojaštva in številnih gledalcev na kolodvor in jo položili v dvorni voz. Pravoslavna duhovščina je še enkrat opravila molitve, pevsko društvo „Šumadija“ je še enkrat zapelo „Večnaja pamjat“, nato pa je godba zaigrala državno himno in vlak se je počasi začel pomikati proti Zagrebu.

deni formaciji. Najprej so bili lovci, za njimi izvidna letala in na koncu težki bombarderji. Na krilih so imela letala privezane dolge črne trakove, ki so v veliki brzini žalostno plapolali.

Polagoma se je približal „Dubrovnik“ obali. Na krovu je bilo videti pod zadnjim topom na odru krsto, ki je bila vsa v cvetju in vencih. Okoli nje so bili člani kraljevega spremstva, brigadni pešadijski general Marko Mihajlovič, naš vojni ataše v Parizu, Teofil Gjorgjevič, svetnik poslanstva v Parizu, upravnik dvora polkovnik Pavlovič, kraljevi adjutant letaleki podpolkovnik Naumović, ordonančni oficir kapetan korvete Kosta Grubišić, kapetan Vukašin Vuković, od njih francoski častnik De Ruy. Na licih prisotnih je bilo videti solze in bol.

Sirene so zatulile...

Split, 14. okt. AA. Tekom včerajšnjega dne in večera so prispeli v Split ogromne množice iz vseh bližnjih in daljnih krajev Dalmacije, da se poslednjič poklonijo pozemskim ostankom svojega čuvarja in viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Prebivalstvo Splita je bilo vso noč na nogah. Zgrinjalo se je po ulicah in okrog postaje ter ob pomolu majorja Stojana, kjer so zgradili veličastno kapelico, okrog kapelice na so na visokih, v črno odetih stebrih gorele plamenice, kakor da bi pošiljale k nebu pobožne molitve v brezmejni tugi skrušenega prebivalstva. Sodijs, da je bilo davi nad 100.000 ljudi ob pomolu.

Davi zarana, ob 4, so sirene vseh v pristanišču zasidranih ladij s svojim tužnim, zategnjenim glasom naznanile, da se prične poklonitev in izkazovanje zadnje časti in ljubezni do blagopokojnega kralja Aleksandra. Na pomolu majorja Stojana, kjer so se leta 1918 izkrcale prve srbske čete, je vse pripravljeno.

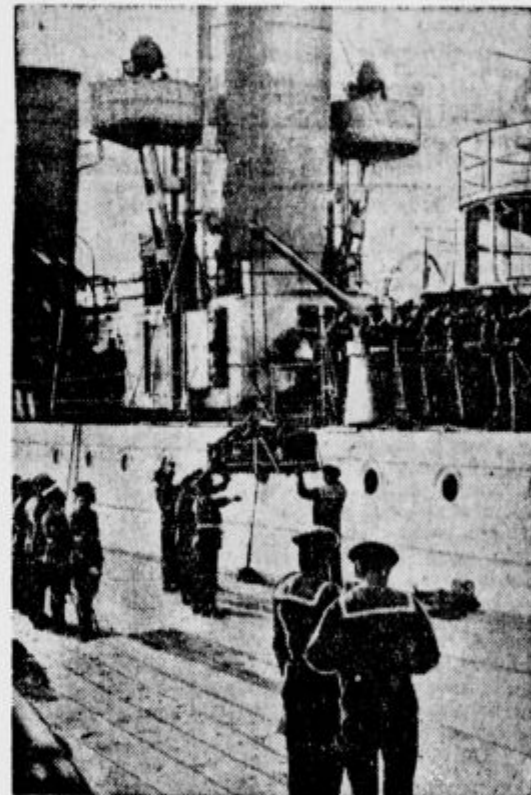
Pomol je izprazen. Na njem moli v zrak ogromen katafalk do višine 8 m v obliki velikega žrtvenika. Vrh žrtvenika je kraljevska krona. Ob strani sta postavljena dva stebra, raz katerih se vijajo dolge, žalne zastave. Na vseh štirih straneh pomola pa se dvigajo visoki odri, zaviti v črne zastave in s plamenicami.

Ob 5 jutraj so vojaške čete zavzele svoja mesta. Obrežno baterije in posamezne edinice jugoslovanske vojne mornarice so oddale častne strele. V cerkvah in samostanih splitske škofije pa so začeli zvoniti z vsemi zvonovi. Turbno je odmevalo zvenenje daleč naokoli.

Na višini pred splitskim pristaniščem so se razvrstile temne križarke in oklopnače angleške sredozemske mornarice z admiralsko ladjo „Queen Elisabeth“ na čelu.

Predstavniki oblasti

Ob 6 jutraj so prispeli h katafalke Nj. kr. Vis. knez Arzen, maršal dvora general Dimitrijevič in druga suita, zatem prosvetni minister dr. Šumenković, minister za socialno politiko in nar. zdravje dr. Novak, minister za telesno vzgojo narodna dr. Andjelinovič, predsednik senata dr. Tomašić, podpredsednik narodne skupščine dr. Popović, ban primorske banovine dr. Jablanović, načelnik splitskega mesta Kargotić, generaliteta in drugi dostojanstveniki. Ves prostor je bil ograjen z oddelki vojske in z delegacijami. Na obrazih vseh je bilo videti brezmejno bol in tugo. Vladala je popolna tišina. Plamenice so molile zublje proti sivemu nebu. Njihovo praskanje in pljusk obalna valov so bili edini glasovi, ki so prodirali v to grebno tišino.

Krsto s truplom pokojnega kralja dvigajo v marsejskem pristanišču na rušilce „Dubrovnik“

„Dubrovnik“ prihaja

Ob 6 jutraj je kraljevska vojna ladja „Dubrovnik“ pred pristaniščem. Proti pomolu prične veziti počasi in mirno. Topovski strelji odmevajo topo v meglenem jutru. Slišati je reza in odsekana povelja „Mirno!“. Topovski streljanje postaja pogostejše. Zvonovi pojačajo zvenenje.

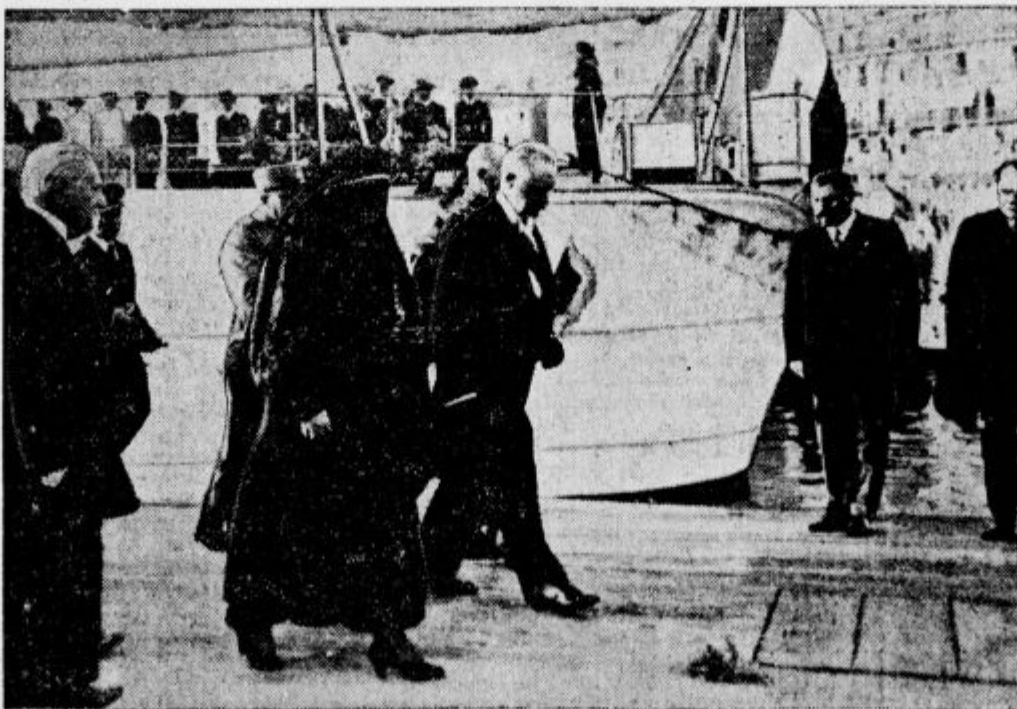
Angleške vojne ladje oddajajo častne strele. Izza „Dubrovnika“ se pojavi francoska križarka „Colbert“, ki je spremljala našega rušilca iz Marselice do Splita. Na naših vojnih ladjah, ki so spremljale rušilca „Dubrovnik“, so čete postavljene v častnih vrstah. Povod solze in blede lica. Na krmlu „Dubrovnika“ je videti oder s krsto. Okrog krste je častna straža oficirjev in mornarjev. Poleg krste stoji naš vojaški odposlanec v Parizu general Dimitrijevič, svetnik pariskega poslanstva Teofil Djurovič, poveljnik ladje Balič.

Med množicami vzhvalovi. Oči vseh so uprte na „Dubrovnik“, kjer spremljajo vsako kretnjo naših mornarjev.

Mrtvi kralj na svoji zemlji

Točno ob 6.10 pristane „Dubrovnik“ ob pomolu. Z ladje vržejo brv. Nato pobiti poveljnik „Dubrovnik“ Balič na obalo in se ustavi pred Nj. Vis. knezom Arzenom. Kratko poročilo in že prosi poveljnik Balič Nj. kr. Visočanstvo, naj pripe na ladjo. Nato pozdravi poveljnik Balič in pozove na ladjo maršala dvora Dimitrijeviča, gg. ministre in zastopnike parlamenta in bana primorske banovine dr. Jablanoviča.

Sprevod določenih visokih dostojanstvenikov se napoti na ladjo. Prvi pristopi h katafalke in se mu globoko prikloni Nj. kr. Vis. knez Arzen, nato maršal dvora Dimitrijevič in ostali. Čeprav so vsi

Nj. Vel. kraljica Marija, ki jo spremlja predsednik francoske republike Lebrun, zapuša rušilce „Dubrovnik“, kamor je spremlja krsto z zemeljskimi ostanki svojega soproga-kralja

Mogočno zastopstvo Slovencev na žalnem sprevodu

Ljubljana, 14. oktobra.

Na žalnem sprevodu za Nj. Vel. kraljem Aleksandrom bo slovenski narod zastopan v mogočnem številu. Sodeč po dosedanjih prijavah bodo Slovenci zastopani v več tisočglavi deputaciji. Število krasnih vencev, ki jih Slovenci prinesejo, oziroma so jih na dosedanjih žalni poti po Jugoslaviji že položili h krsti pokojnega kralja, bo ogromno. Slehera občina v Sloveniji, slehera korporacija se pripravlja, da bo njena udeležba na žalnem sprevodu čim bolj častna. Naša društva, zadruga, javne ustanove, pa tudi zasebniki se ne strše stroškov, da ne bi javno še zadnjič počastili tako priljubljenega vladarja, kakor je bil kralj Aleksander.

V posebno častnem številu bodo zastopani slovenski stavovi. Pripravljajo se velike deputacije kmetov, izredno pa se organizirajo naši obrtniki. Pripravljajo se tudi močno zastopstvo slovenske trgovine, industrije, svobodnih poklicev, umetnosti itd. Izredno močno četo pošljejo v Belgrad pod vodstvom dr. Lovrenčiča slovenski lovci. Samobesbi umevno je, da bodo zastopane v Belgradu tudi vse važnejše oblasti in uradi iz Slovenije. Nekateri zastopniki oblasti, tako ljubljanski župan dr. Puc, so odpotovali že danes v Zagreb, da prisostvujejo sprejemu krste s truplom pokojnega kralja. Drugi zastopniki upravnih oblasti odpotujejo prihodnje dni. Na pogrebu bodo zastopana tudi naša narodnoobrambna in prosvetna društva.

Govor škola dr. Rožmana po radiu

Zločin nad vladarjem - trojen greh

Ljubljana, 14. oktobra.

Danes od pol 10 do 10 je imel knezoškof dr. Gregorij Rožman na ljubljanski radijski postaji lepo zasnovan cerkven govor, ki ga je poslušalo malone pol milijona Slovencev, zakaj pri družinah z aparati in pri javnih zvočnikih se je zbralo vse polno ljudi.

V obširnem, govorniško in miselno dovršenem govoru je g. knezoškof naglašal, da se današnja nedelja od drugih bistveno razlikuje. Ob drugih zeganjskih nedeljah je bilo povsod čuti radostno pritrdovanje zvonov, primerjamo pa danes, kako zvonovi povsod žalostno pojo...

Stališče cerkve je, da je zločin nad našim vladarjem trojen greh. Prvič je to greh proti božji zapovedi: »Ne ubijaj!«, ker človek ne sme grešiti ne proti lastnemu, ne proti tujemu življenju in mora prepustiti božji Previdnosti, da

Posebno močno zastopstvo pripravljajo slovenska katoliška društva. Deputacijo Slov. kat. starešinstva bo vodil predsednik minister n. r. dr. Gosar. Pričakujejo, da bo dan pred pogrebom potrebnih več posebnih vlakov za Belgrad.

Slovenija bo izkazala svojemu mrtvemu kralju in največjemu prijatelju ter pokrovitelju zadnjemu primerno veliko čast.

Turobno done v Ljubljani zvonovi in odmevajo jim zvonovi iz okolice. Prebivalstvo živi v globoki pretresenosti, še vedno lijo solze ljudem z oči, še vedno so razgovori tihi, polni žalosti in skrb, ko je umrl oče domovine. Po mestu hodijo čez dan množice, se ustavljajo pred slehernim izložbo in primerjajo, katera je lepša, bolj okusna in katera bolj pietetna do pokojnega vladarja. Največ ljudi se ustavlja pred nebotičnikom, kjer so v izložbi »Opreme« razstavljene slike kralja Aleksandra, kraljice Marije, kralja Petra II. in obeh kraljevičev. Zadnje štiri slike je izdelal akad. slikar Jakac in jih je »Slovenec« priobčil, se preden je kdo na svetu sploh slutil, kako aktualne bodo za množico našega prebivalstva prav sedaj. Posebno podeželsko ljudstvo, ki je prišlo v nedeljo, se kar ne more ločiti od teh lepih slik.

Ljubljana, 14. oktobra. K sprejemu krste s truplom Nj. Vel. kralja Aleksandra je noč odpotoval z avtomobilom v Zagreb pomočnik g. bana g. dr. Pirkmajer.

ona odloča o človeškem življenju, njega začetku in koncu. Drugič je ta zločin greh proti četrti božji zapovedi, ki zapoveduje spoštovanje do staršev, toda ne samo do družinskih staršev, temveč tudi do vseh predpostavljanih državnih poglavarjev, ki so od Boga postavljeni poglavarji naroda. Tretjič je ta greh nenaraven, zakaj kakor ni naravno, da ubije otrok očeta, tako je nenaravno ubiti vladarja, ki je oče države, posebno tak oče, kakor je bil kralj Aleksander, ki je imel vedno pred očmi blagostanje, mir in varnost svojih državljanov.

Knezoškof je svoj krasni govor zaključil z besedami: »Prosimo Boga, naj da duši našega vladarja večni mir in pokoj, naši Jugoslaviji pa slavno in lepo bodočnost!«

Globoke besede našega nadpastirja so se vtisnile v srce slehernemu poslušalcu.

Žalost v obdruvski prestolnici

Maribor, 14. oktobra.

Mesto je danes pod vtisom mogočnega sinočnjega žalne manifestacije. Nepozabni ostanejo vsem v spominu prizori, ko so tisoči in tisoči korakali po temnih mariborskih ulicah ob motnem svitu plapolajočih bakelj, med grobnim molkom, da se je čul samo volto odmevajoč korak... O manifestaciji smo poročali že včeraj v »Slovenec«. Bila je edinstven izraz globoke žalosti, ki je zavladovala nad Mariborom. Obdruvska prestolnica se je čudno izpremenila. Nikjer več tiste značilne prešernosti, povsod samo reani in tihi obrazi. Islo eliko je nudila danes tudi mestna okolica. Pač so romale v tople jesenske solnce tisočere množice, iz vinotočev in gorice pa ni nikjer odmevala običajna pesem. Tudi mestne ulice so bile danes popolnoma živahnejše, kakor običajno. Prišlo je v mesto zelo mnogo okoličanov. Ustavljali so se pred časopisnimi tablamami in čitali. Revni ljudje, ki nimajo niti toliko, da bi si kupili časopis, pa so šli daleč peš, da vendar nekaj čitajo o svojem velikem vladarju in njegovi tragični smrti. Zlasti »Slovenec« je imel pred svojimi izložbami ves dan stotine čitateljev. Potem pa so si ogledovali ljudje mariborske žalne izložbe. Med trgovci se je razvnelo kar zanimivo tekmovalstvo za lepše in okusnejše opremljeno izložbo. Vsaka najmanjša trgovina, vsak javen lokal, vse izložbene omarice so opremljene z vladarjevo sliko, zavito v črnilo; mnoge izložbe so naravnost razkošne. Sko-

ro v vseh so sveče, ki jih ob večerih prižigajo. Noč ob 21 se je odpravilo več stotin iz Maribora z vlakom v Zagreb k poklonitvi. Vozili se bodo vso noč, prišli šele ob štirih jutraj na vrsto, da za bežen trenutek vidijo mrtvega vladarja, da mu položijo k nogam cvetje s severne meje. Potem gredo takoj zopet na vlak, da se še pravočasno zarana vrnejo v mesto na svojo dolžnost. — Žalna zborovanja posameznih društev, ki so se prejšnje dni, včeraj in danes vršila, so bila polnoštevilno obiskana, kakor noben občni zbor. Menda so že vsa društva brez izjeme priredila taka zborovanja.

Smrt v mestu. Nenavadno veliko smrtnih slučajev je bilo danes v mestu. Umrl so: Jožef Stuler, 40 letni mesarski pomočnik v Dravski ulici 6. — Marija Lešnik, 29 letna viničarka, umrla v bolnišnici. — Leopoldina Kačer, soproga vpokojenega železniškega uradnika v Studenčih, dr. Krekova 2. — Magdalena Graifoner, hčerka brusarja v Dajnkovih ulici v vagonarski koloniji. — Vincenc Bachler, posestnik v Krčevini. Svetila jim večna luč.

Kozarec mu razbili na glavi. 43letni sedlarski mojster Jožef M. je prišel v Maribor ter se zatekel v gostilno. Sporekel se je z gosti in zaveva se je končala zanj tako, da so mu pivski tovariši razbili tucet kozarcev na glavi. Vsega oblitega s krvjo in močno obrežanega so reševalci prepeljali v bolnišnico.

Veličastne svetoletne procesije

Ljubljana, 14. oktobra.

Občudovanja je bilo vredno veliko število vernikov, ki so se danes ob 3 popoldne udeležili svetoletnih procesij. Procesije so bile iz vseh ljubljanskih župnih cerkva, verniki pa so obiskali v procesiji najbližje cerkve v okolici farnih cerkva. Posameznih procesij se je udeležilo več tisoč vernikov, še več, kakor pa lanskim svetoletnim procesij, ki je bila udeležba tudi izredno velika. Vsaka procesija, ki je imela spokoren značaj, je vodil župnik dotične župnije.

Tako je stolna procesija šla iz stolnice v frančiškansko, v uršulinsko in šentjakobsko cerkev ter nazaj; trnovska procesija je obiskala šentjakobsko, stolno in frančiškansko cerkev ter odšla nazaj v farno cerkev, šentpeterska procesija je obiskala cerkev sv. Jožefa, stolnico, frančiškansko in nato lastno farno cerkev; šišenska procesija je šla od

farne cerkve do cerkve sv. Jerneja in nazaj; frančiškanska procesija pa je šla iz farne cerkve do uršulinske, dalje do šentjakobske, stolne in nazaj v farno cerkev.

Svetoletne procesije so imele namen, da se verniki versko poglobe v pomen sv. leta in da dobe odpustke sv. očeta. Verniki so opravili predpisane molitve v cerkvah pred Najsvetejšim, pred sv. Križem in pred Materjo božjo. Kako velika udeležba je bila pri teh procesijah, kaže najbolj to, da v nekaterih cerkvah verniki niti niso mogli iti ter so morali svoje molitve opraviti zunaj. V cerkvah so verniki molili za mir, za Cerkev, za aoglasje med narodi in za lepšo bodočnost Jugoslavije, ki jo je prav sedaj, ob nepričakovani smrti vladarja zadela tako težka izguba.

Današnje svetoletne procesije so dokazale globoko udanost ljubljanskega prebivalstva sv. Cerkvi.

Slovenski obrtniki na pogrebu kralja-viteza

Včeraj so imele združene obrtniške organizacije v Ljubljani skupno posvetovanje, kateremu so prisostvovali poleg številnih obrtniških združenj tudi gg. Filip Pristov za Okrožni odbor obrtniških združenj, Jernej Kopač, predsednik Društva rokodelskih mojstrov, Ivan Simenc za Osrednje društvo Jugoslovanskih obrtnikov. Podpredsednik ZTOI g. Josip Rebek je vodil posvetovanje in je bilo soglasno sklenjeno: Vsaka obrtniška organizacija odpošlje po možnosti svoje odposlanstvo. Vse delegacije iz dravske banovine nastopajo pri pogrebu skupno pod vodstvom podpredsednika ZTOI v Ljubljani g. Josipa Rebeka. Slovensko

— Pri revmi v glavi, ledjih in plečih, živčnih boleznih, bolečinah v boku, trganju v križu se z velikim pridom uporablja naravna »Franz-Josef« grenčica za dnevno čiščenje prebavnega kanala. Vseučiliške klinike dokazujejo, da je »Franz-Josef« voda, posebno v srednji in starejši življenjski dobi, izborno čistilo za želodec in čreva.

obrnitstvo pokloni po svojih organizacijah krasen srebrn venec s posvetitvijo in lepo spominsko knjigo, v kateri so imena vseh obstoječih obrtnih organizacij v banovini. Odhod delegacij je določen na torek z večernim brzim vlakom. Po prijavah sodeč, bo sodelovalo pri pogrebu nad 200 obrtnikov iz naše banovine.

Obrtništvu v Ljubljani!

Obveščamo obrtništvu, da se sprejemajo prijave za skupno udeležbo na pogrebu v Belgradu v pisarni Okrožnega odbora obrtnih združenj v Ljubljani danes do 18 zvečer. Prijavitelcem preiskrbi pisarna potrebne legitimacije.

Napad v hotelu

V soboto okoli 11 zvečer je bil poklican ljubljanski reševalni avto v neki manjši ljubljanski hotel. V tem hotelu je neznan človek napadel z nožem Ludvika Dolničarja, gostilničarja iz vasi Hraštie pri D. M. v Polju. Dolničar je dobil hudo rano na nogi. Dolničar je bil najprej zaslišan na stražnici, potem pa oddan v bolnišnico. Dogodek preiskuje policija.

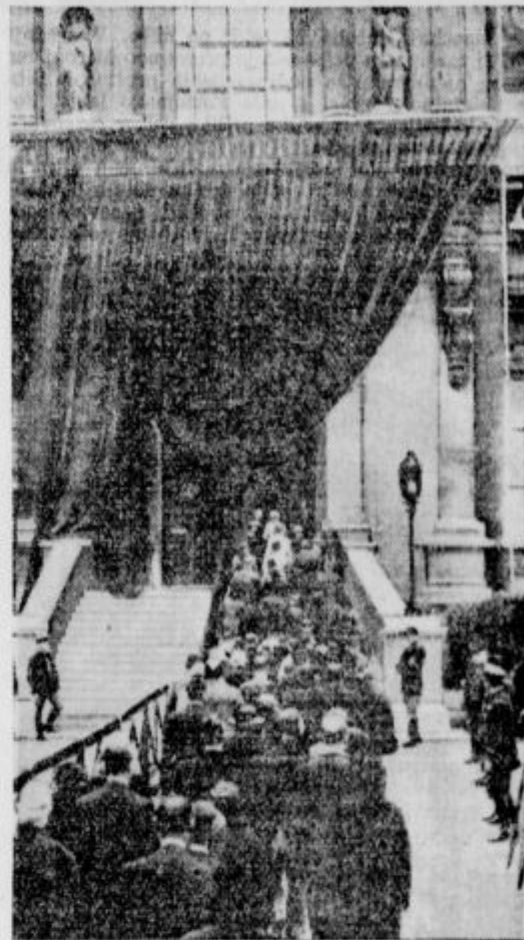
Po Barthoujevi smrti

Pariz, 14. oktobra. AA. Listi smatrajo, da je imenovanje Lavalja za Barthoujevega naslednika zelo posrečeno in da bo mogel Laval nadaljevati zunanjo politiko, ki jo je vodil njegov prednik.

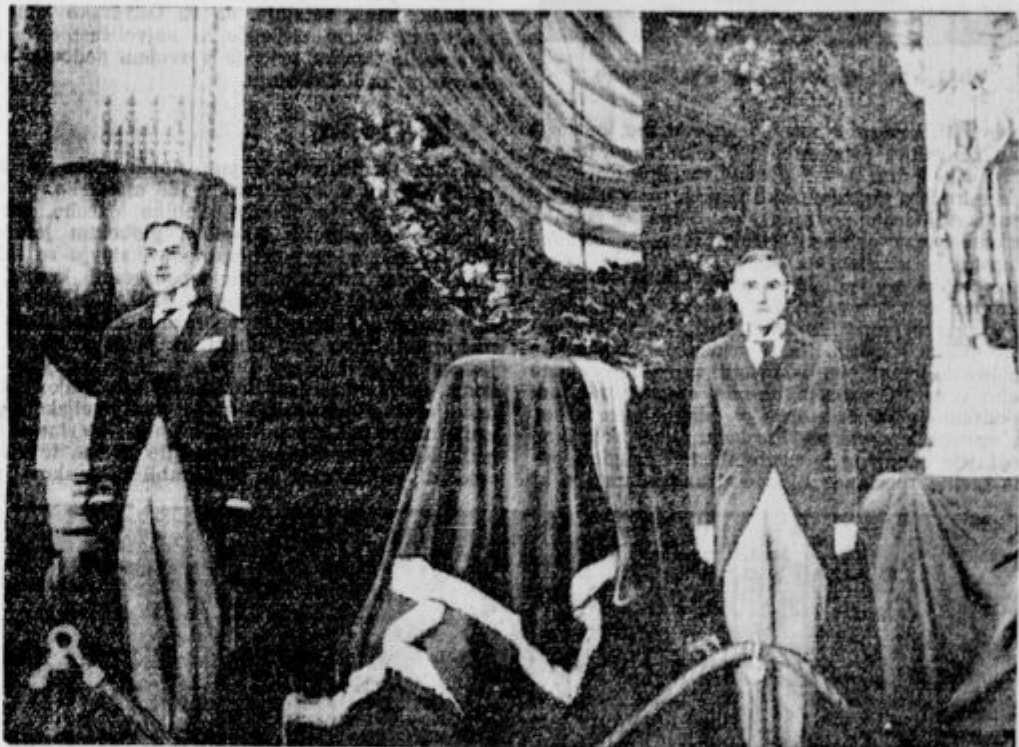
Nekateri listi poročajo, da je ostavko pravosodnega ministra Cherona zahteval vojni minister maršal Petain. »Matin« pravi v tej zvezi, da sta hotela Herriot in Tardieu braniti Cherona. Na strani pravosodnega ministra je bil tudi predsednik vlade Doumergue. Ko je pravosodni minister videl, da ga Doumergue in njegovi glavni sodelavci branijo, je ponudil ostavko, da bi ne povečal obstoječih težav Doumergove vlade. Prvotno je Doumergue hotel nadomestiti Cherona z državnim tožilem kasacije. Težkoča pa je nastala v tem, da bi imel v tem primeru senat samo enega zastopnika. Zato navajajo listi kot Cheronaove naslednike senatorje Legulierja, Leona Berarda in Henrija Roya.

Rim, 13. okt. e. Tukaj je silno ugodno uplival oni del govora, ki ga je imel ministrski predsednik Doumergue nad kredo ministra Barthouja. V tej svoji izjavi je Doumergue ponovno podčrtal izredno dobro diplomatsko razmerje, ki trenutno obstoja med Francijo in Italijo. Vešerni listi pišejo, da nikdo bolj nego Italijani ne obžaluje tragedijo v Marseillu, v kateri je našel smrt veliki državnik Barthou, ki je prvi po svetovni vojni našel način in pot, kako poravnati sporne točke med Italijo in Francijo. Italijansko javno mnenje je hvaležno francoskemu ministrskemu predsedniku Doumergueju, ki je ob strašnem dogodku, ki je pretresel vso Evropo, tako odločno izjavil, da so čustva in interesi dveh latinskih sester določeni po zakonih prijateljstva in krvnega sorodstva.

Pariz, 14. oktobra. AA. Listi pozdravljajo, da se predsednik republike Lebrun udeležil pogrebne svečanosti v Belgradu. »Echo de Paris« piše v tej zvezi med drugim: Prepričani smo, da se francoska politika ne bo izpremenila. Prva njena skrb naj bo ta, da se bolj okrepi Malo zvezo. Srečni smo, da je v tej zvezi predsednik republike Lebrun smatral za svojo dolžnost, da se udeležil osebno pogreba blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Belgradu.

Pred francoskim zunanjim ministrstvom se vrste množice, da zadnjikrat počaste velikega francoskega državnika Louisa Barthouja

Barthou na mrtvaškem odru v sprejemnem salonu zunanjega ministrstva. Častno stražo tvorijo uradniki zunanjega ministrstva

Francija - Jugoslavija

Glas iz večnosti

Zadnji neizgovorjeni govor pokojnega kralja

Pariz, 14. okt. »Matin« in za njim tudi opoldanski listi je objavil besedilo govora, ki ga je blagopokojni kralj Aleksander I. imel namen govoriti na velikem banketu, prirejenem njemu na čast v predsedniški Elizejski palači. Pariski listi so dali članku naslov »Voix d'autre tombe« (glas od onstran groba). Govor se glasi:

Vse svet ve, kako ljubimo Francijo. Naša ljubezen izhaja iz globin naše narodne biti. Dogodki zgodovine so jo razvijali in jo stopnjevale privedli do najvišjega izraza, ki je mogoč za človeška čustva, da jo še opazijo umrljive oči. Moj veliki oče kralj Peter je v vsem svojem življenju bil simbol naše zvestobe in naše ljubezni do Vaše lepe in plemenite domovine. Naša ljubezen do Francije ni nastala šele včeraj. Začetke bomo morali iskati v

zgodovini jugoslovanskega naroda. Stoletje, ki veže med seboj sedanjo Jugoslavijo z Napoleonovo Ilirijo in s Srbijo Karadjordjev, je bilo zaključeno po zgodovinski nujnosti tako, kot je bilo logično in prirodno. Po velikih dogodkih davnine, pri katerih so sodelovali naši predniki, so prišli dogodki, največji in nam bližji, pri katerih smo sodelovali tudi mi. Mi Francijo občudujemo ne samo za to, kar je napravila v našo korist in za našo narodno svobodo, marveč tudi radi njene vloge, ki jo vrši s čistostjo svojega duha in bistrastjo svojega genija po vsem svetu. Mi jo občudujemo zaradi čista pravičnosti, ki je pri vsem njenem delu ne zapusti, in radi njene hrabrosti, kadar je treba braniti pravico proti nasilju, ter radi njene vztrajnosti, ki jo je pokazala kot graditeljica miru in sprave med narodi sveta.

dajen komaj nekaj korakov. V največji naglici je Kaduncčeva s pomočjo sosedov izpraznila hišo in hlev, medtem, ko na rešitev kozolca ni bilo več misliti. V naglici so bile obveščene razne gasilske čete, med temi tudi barjanski gasilci, ki so z agregatom bili takoj na mestu, pa tudi mestni poklicni gasilci, ki so prihiteli z motorci. Sreča v tej nesreči je hotela, da so gasilci prišli prej, preden je plamen preskočil na bližnjo hišo Kaduncčeve, tako da so gasilci obvarovali vse hiše, čeprav kozolca niso mogli več rešiti. V kozolcu je bilo nad 5 vozov sena, precej ječmena, drugega žita, slame, fižola in drugih poljskih pridelkov. Kozolec je z vsemi pridelki pogorel do tal, obenem pa je zgorelo mnogo poljskega orodja, ki je bilo shranjeno pod kozolcem.

Pihal je močen veter, ki bi mogel zanesiti tudi hišo pogorele in pa sosednja kmetaka poslopja, ki so oddaljena le nekaj korakov stran. Po zaslugi gasilcev pa so bila vsa sosednja poslopja ohranjena. Pogorela Kaduncčeva trpi okoli 20.000 Din škode.

Bukarešta, 14. oktobra. AA. Rador poroča: Zunanji ministri Titulesco je kot predsednik stalnega sveta Male zveze stavljal predlog, naj se stalni svet sestane v Belgradu dan po pogrebu blagopokojnega kralja Aleksandra I. Českoslovski zunanji minister je izjavil, da se s tem predlogom strinja.

Požar na Barju

Ljubljana, 14. okt.

Vse kaže, da je kuga požarov, ki je divjala najprej na Gorenjskem, se preselila nato na Dravsko polje, sedaj prišla na Ljubljansko barje. Letos je na barju zelo pogosto gorelo in marsikateri posestnik, ki so ga skoraj uničile lanske povodnje, je letos zaradi požara popolnoma obupan. Posebno žalosten je primer, ki se je zgodil sredi na Knezovem stradunu, to je pod Rudnikom, toda na ljubljanskem občinskem pomerju. Tam ima (št. 43) posestvo Marija Kadunc, vdova s petimi malimi otroci.

Sredi okoli 8 je naenkrat izbruhnil plamen v dvojnem kozolcu Kaduncčev, ki je od hiše od-

